

Cebula Anna Pannóniai siker a Łódz-i Textiltriennálén

2010-ben a lengyelországi Łódz városában 13-ik alkalommal rendezték meg a Nemzetközi Textiltriennálét. 2010. jubileumi éve a rendezvény házigazdájának, a Centralne Muzeum Włókiennictwa-nak (Központi Textil Múzeum), mivel a székhelyül szolgáló Fehér Gyár (Biała Fabryka) 50 évvel ezelőtt szüntette be a termelést. Łódz városa a textiltermelés fellegvára volt, hosszú évtizedeken keresztül. 1960-ban, amikor a Geyer Ludwig által 1840-ben megalapított és hosszú éveken át sikeren működő gyár múzeumi státuszt kapott, maga a textilművészet is igen fontos fejlődési szakaszhoz érkezett – autonóm műfajjá nőtte ki magát, felzárkózva a grand art diszciplínái közé.

A múzeum, fennállásának 50 éve alatt, rugalmasan működő intézmény volt, mely számos kiállítást rendezett ország- és világszerte. Ezen felül elkezdte gyűjteni a kortárs lengyel és külföldi textiltervezők alkotásait. A gyűjteményben egyaránt megtalálhatók fal- és tértexil alkotások, valamint ipari textilek. A múzeum területe folyamatosan bővült a gyárkomplexum újabb és újabb épületeinek rekonstrukciója és átalakítása folytán, ennek folytán újabb és egyre modernebb kiállítóterek jöttek létre, melyekben a triennále is helyet kapott.

Igy történetelt, hogy az idej nemzetközi kiállítás kiemelkedő esemény, meghatározó mérföldkő

a łódzi triennalék történetében. Mérföldkő, mert most először tudta a Centralne Muzeum Włókiennictwa úgy bemutatni az alkotásokat, olyan milióban, mely egy modern kiállításához igazán méltó, azaz modernet a modernben. A közel hat méter belmagasságú, nagy ablakfelületekkel rendelkező kiállítási tér, melyet természetes fény világít meg, új, lenyűgöző látványt biztosít az egész kiállításnak, valamint megszüntette azt a problémát is, hogy csak szigorúan három méteres alkotásokat lehetett beküldeni.

A 13-ik Textiltriennálén 51 országból 130 alkotó mutatkozott be munkáival. A meghívott művészek egytől-öt darabig küldtek be műveket a tárlatra. Egyedül a hazai, lengyel alkotók szerepelnek nagyobb mennyiségű alkotással. A 2010-es triennále ugyan magán hordozza a „jelen kor jeleit - tendenciáit”, ám a már évtizedeken át megszokott két fő és egymással párhuzamosan futó konvenció itt is elkülöníthető. Az egyik vonulat a tradícióhoz való visszanyúlás, a modern nyelv formavilágával, mely inkább a síkfelületeket részesíti előnyben, esetleges térbeliséget a relief vagy a faktúra változatossága kölcsönöz csupán nekik. A másik vonulathoz tartoznak azok a művek, amelyek teljes egészében uralják a teret, kitöltik azt, szoborszerű textilplasztikákat alkotva. Mindkét irányzat képviselteti

Murayama Yoriko:
Az élet csodás

magát ezen a kiállításon, ám a falfelületek betöltése talán valamivel több alkotónak mozgatta meg a fantáziáját. Azok a kompozíciók, melyek a falakra készültek, a festészet és a grafika tereumában mozognak, és attól függően színfoltokkal vagy kontúrral, erőteljes vagy elmosódott színekkel operálnak. Az útkeresők felhasználják lírai absztrakciókat, vagy organikus elemeket, de találunk geometrikus megfogalmazásokat is, valamint sok-sok, egyéb „eklektikus” megoldást. A másik csoportba tartozó objektumok szintén többféle megoldáshoz nyúlnak, vannak zárt és tömör - tömbszerű alkotások, melyek a kis architektúrához vagy éppenséggel geometrikus mértani testekhez hasonlítanak. És vannak az emberi test parafrázisai, melyek a térbe belógatva helyezkednek el – esetenként mozgó installációkat alkotva. A megfogalmazások sokrétűségének itt is csak az emberi fantázia szab határt.

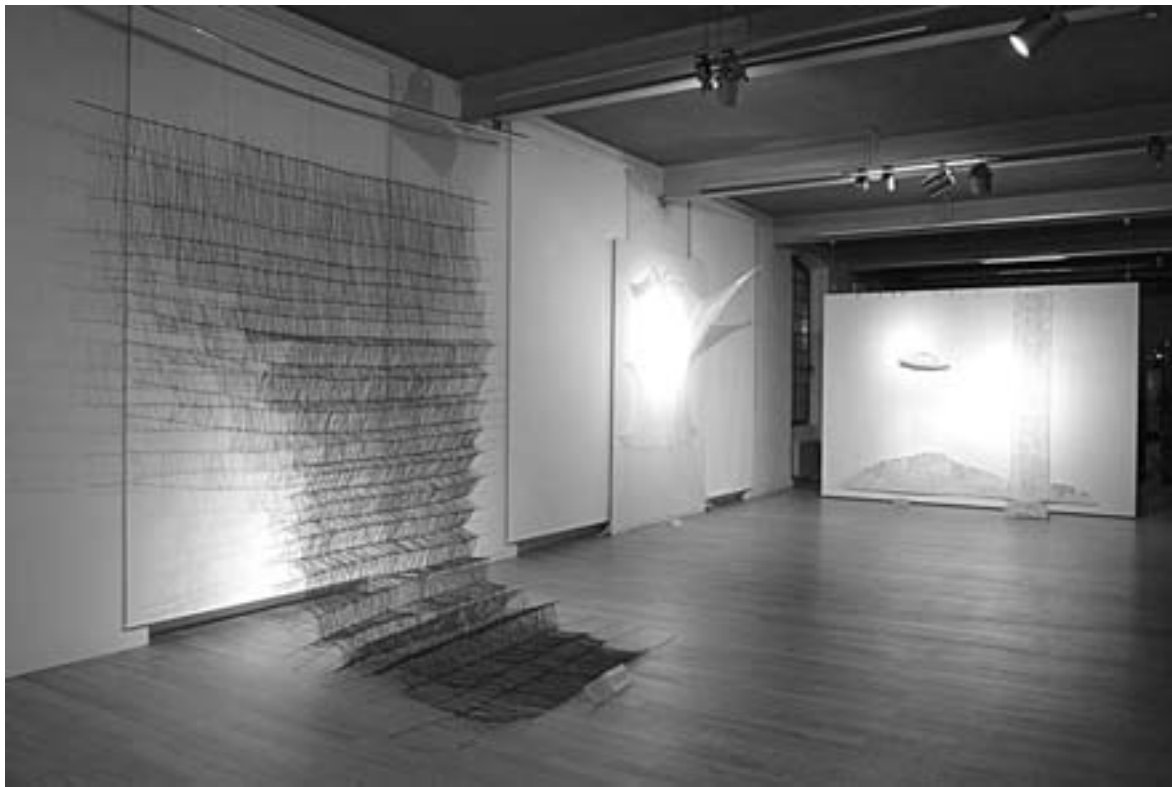
A téma kiválasztása mellett mindkét irányzatban ugyan olyan fontosak a felhasznált anyagok és a megvalósítási technikák, melyek, textilművészetről lévén szó, sokszor a mű lényegét jelentik. A felhasznált nyersanyagok között elsősorban a pamut, a gyapjú, a len, ritkábban a szál és a juta kaptak helyet. Mellettük fellelhető a fa és a bőr, valamint a növények levelei és szárai. Ezen felül egyre elterjedtebb a szintetikus anyagok bevonása az egyéni technikákkal készült alkotások esetében, és nem utolsósorban a papír minden féle változatában, a drótok és üveg szálak.

Az idei Lódz-i Textilbiennálén egyszerre volt fellelhető a hagyományos technikákkal szövött textil és az avantgárd textil is.

A kiállításon Magyarországot három művész képviselte: T. Doromby Mária, Simonffy Márta, valamint Olajos György.

T. Doromby Mária *Felfelé* című művében finom fémszálak

T. Doromby Mária
munkája

(Fotók: Zawadzki Tomasz)

sorjázhatnak egymás mellett, s törnek magasba, a fény felé. Soronként elválasztva, mint a generációk, de mégis egymáshoz kapcsolódva, ahogy az élet magát megújítja, s az időben és a térben összeérnek a teremtmények.

Simonffy Márta *Igérem festek. festek majd Neked. egy nagy kép lesz. rajta* című, három darabból készült pannóján hatalmas őserő által hajtva bontakoznak ki az újabb és újabb levelek. S a törzs két oldalán szimmetrikusan hullik alá az újjászületés. Az élet csodálatos ritmusa zenél a zöld zuhatagból.

Olajos György *Triptichon I-III* című alkotásában időkapuszulába zárja a magot, a minden titkok hordozóját,

s a folytatás zálogát. Kiemelve a mag megtartó és géneket átörökítő küldetését

Mindhárom alkotásban az élet, az örök körforgás, a megújulás különböző megközelítésével találkozunk.

A 13. Textiltriennálén – mely október 31-ig tartott nyitva - számos díj és kitüntető oklevél került kiosztásra, köztük volt T. Doromby Mária is, akit *Felfelé* című alkotásáért a nemzetközi zsűri kitüntető oklevéllel ismert el. Ezzel is megerősítve, hogy a magyar textilművészet jelentős szerepet játszik a világon – nem véletlen, hiszen Szombathely a nemzetközi textilművészet fellegvára már több mint 35 éve.

